

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:446

av Kristina Nilsson och Eva Sonidsson (S)

Ohälsa i arbetslivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om företagshälsovård.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetsgivarens ansvar för rehabilitering.

Motivering

Företagshälsovården är viktig för att förebygga och undanröja risker för ohälsa i arbetslivet. För att företagshälsovården bättre ska kunna stödja företag i arbetet med att minska och förhindra arbetsrelaterade sjukdomar och olyckor, behöver den anpassas till de problem som finns i dagens arbetsliv. En väl fungerande företagshälsovård som bidrar till att stärka det systematiska förebyggande arbetsmiljöarbetet är av stor betydelse om människor ska orka arbeta fram till 65 år eller längre. Alla arbetstagare bör ha tillgång till en kvalitetssäkrad företagshälsovård.

När man drabbas av ohälsa i arbetslivet är det viktigt med rehabilitering för att man snabbt ska kunna återgå till arbetet. Idag har Försäkringskassan ansvaret för att utreda behovet av rehabilitering för en sjuk. Arbetsgivaren ska bistå med information, och har dessutom ett stort ansvar för att anpassa arbetet och på andra sätt skapa förutsättningar för att den sjuke ska kunna fortsätta att arbeta. Arbetsgivaren har ansvaret för arbetslivsinriktad rehabilitering som är arbetsplatsinriktad.

Idag undslipper dock arbetsgivare detta ansvar i stor utsträckning på grund av oklarheter kring frågan om vem som ska betala för rehabiliteringen. Arbetsgivaren har ett formellt ansvar för att bekosta rehabilitering som är möjlig inom eller nära den egna verksamheten, exempelvis genom arbetsträning eller arbetsplatsanpassning. Ändå

försöker många arbetsgivare flytta över betalningsansvaret till Försäkringskassan och trots att dess resurser har minskat, innebär det inte att arbetsgivare tar ansvaret för rehabiliteringen.

Det finns inga sanktioner att rikta mot arbetsgivare som inte uppfyller sitt rehabiliteringsansvar. Efter de två inledande sjuklöneveckorna har arbetsgivaren inga skäl alls att anstränga sig längre. Kostnaden har flyttats över på sjukförsäkringen – på staten och skattebetalarna. Den arbetstagare som av arbetsgivaren betraktas som lätt utbytbar, har därmed mycket små chanser att få hjälp med rehabilitering. Det är angeläget att alla arbetstagare, oavsett bransch eller arbetsgivarens ekonomiska styrka och välvilja, har samma tillgång till rehabilitering som syftar till ett återskapa arbetsförmågan.

Allt färre arbetstagare har idag tillgång till företagshälsovård och för dem som är anslutna till företagshälsovården har nyttan av detta många gånger blivit mindre än tidigare. Arbetsgivare saknar ofta kunskap om företagshälsovårdens roll i det systematiska förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Man väljer därför ofta det som blir billigast, vilket kraftigt urholkar värdet av företagshälsovården.

Regeringen bör ta initiativ till att, i samverkan med arbetsmarknadens parter, skapa en effektiv kvalitetssäkrad företagshälsovård som omfattar alla arbetstagare.

Kristina Nilsson (S)

Eva Sonidsson (S)